

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 5Co/56/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1710213661
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 02. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Milan Chalúpka
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2014:1710213661.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v právnej veci navrhovateľky: E. H., D. C.H. XX, K., U.astúpenej JUDr. Silviou Jakubcovou, advokátkou so sídlom Štúrova 34, Modra proti odporcovi: X.. W. H., D. C. XX, K., zastúpeného JUDr. Máriou Bustinovou, advokátkou so sídlom Šrobárova 186/9, Trenčianske Teplice, o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov, na odvolanie navrhovateľky proti uzneseniu Okresného súdu Pezinok zo dňa 26. novembra 2013, č. k. 9C/341/2010-175, v časti náhrady trov konania takto

rozhodol:

Odvolačný súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa v časti náhrady trov konania zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa zastavil konanie podľa § 96 O.s.p. a o náhrade trov konania rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. c) O.s.p. tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Navrhovateľke súčasne cestou príslušného daňového úradu vrátil časť súdneho poplatku za návrh v sume 59,37 Eur.

Svoje rozhodnutie odôvodnil späťvzatím návrhu na začatie konania, ktorým sa navrhovateľka domáhala vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov súdom. Navrhovateľka podaný návrh na začatie konania vzala späť pred začatím pojednávania vo veci samej z dôvodu, že odporca akceptoval ňou predložený návrh dohody o zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva účastníkov konania, nakoľko lehota troch rokov od rozvodu manželstva už uplynula.

K rozhodnutiu o náhrade trov konania prvostupňový súd uviedol, že v danom prípade došlo k dohode účastníkov konania, a preto má za to, že podaniu žaloby sa dalo predísť dohodou účastníkov konania, čo sa neskôr stalo. Žalobu preto označil za nedôvodne podanú. Nakoľko podmienky pre aplikáciu ust. § 146 ods. 2 O.s.p. splnené neboli, o náhrade trov konania rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. c) O.s.p.

Proti uvedenému uzneseniu v časti náhrady trov konania podala navrhovateľka v zákonnej lehote odvolanie, v ktorom namietala nesprávne právne posúdenie veci. V odvolaní poukázala na to, že medzi účastníkmi konania došlo k mimosúdному usporiadaniu vlastníckych vzťahov k majetku, ktorý tvoril zaniknuté bezpodielové spoluvlastníctvo manželov, čím pominuli dôvody pre riešenie veci súdom. Odporca pritom odmietal vyporiadanie zaniknutého bezpodielového spoluvlastníctva dohodou, ktorá mu bola navrhovateľkou predložená ešte v roku 2010, avšak jej snaha vyriešiť vec mimosúdne bola márna. Odporca neakceptoval vyporiadanie dohodou, nepreberal zásielky a nereagoval na písomnosti navrhovateľky. Navrhovateľka na súdne pojednávania cestovala z Fínska, čím jej vznikli vysoké náklady a má za to, že konanie odporcu bolo úmyselné. Navyiac uvedené skutočnosti a nemožnosť uzatvorenia dohody s odporcom súdu preukázala predloženými listinnými dôkazmi. Jeho záver o nedôvodnosti podanej žaloby z dôvodu možnosti uzatvorenia dohody medzi účastníkmi konania ešte pred začatím konania, preto nemá oporu v listinných dôkazoch.

Uviedla tiež, že jej právnou zástupkyňou bol odporca niekoľkokrát telefonicky aj písomne oslovený za účelom mimosúdneho vyriešenia sporu na spoločnom stretnutí. Dňa 10. 07. 2012 bola odporcovi predložená novo vypracovaná dohoda, ku ktorej sa opätovne nevyjadril. Zároveň sa odporca bez ospravedlnenia nedostavil na vopred dohodnuté stretnutie v decembri 2012 a vec ignoroval, aj napriek dohode a tomu, že sa v tom čase nachádzal v Modre. O uvedených skutočnostiach bol súd dôsledne informovaný a na pojednávaniach uznal, že odporca sa vyhýba riešeniu veci a zdôraznil, že jeho možnosti zabezpečenia účasti na pojednávaní sú obmedzené. Na základe uvedeného navrhovateľke vznikli trovy, ktoré si právom uplatnila, a ktoré jej s odkazom na ust. § 146 ods. 2 O.s.p. mali byť prvostupňovým súdom priznané.

Odporca sa k odvolaniu vyjadril v podaní doručenom súdu dňa 29. 01. 2014, v ktorom žiadal rozhodnutie súdu prvého stupňa v napadnutej časti ako vecne správne potvrdiť. Zhodne so súdom prvého stupňa mal za to, že skutočnosť, či bol návrh podaný dôvodne je možné posúdiť až meritórnym prejednaním a rozhodnutím veci. Odporcovi preto nie je možné uložiť povinnosť na náhradu trov konania podľa § 146 ods. 2 O.s.p. Pozornosť upriamil tiež na to, že návrh na vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov bol súdu doručený ani nie jeden rok od právoplatnosti rozhodnutia o rozvoze manželstva. Podľa odporcu navrhovateľka a ani jej právny zástupca nevyužili dostatočné možnosti a zostávajúci čas na vyporiadanie BSM dohodou. Tvrdenie právneho zástupcu navrhovateľky, že táto vyvinula maximálne úsilie, aby predišla podaniu návrhu a vec vyriešila dohodou, preto v žiadnom prípade neobstojí. Poukázal aj na skutočnosť, že odporca rovnako ako navrhovateľka pracujú na zastupiteľských úradoch SR v rozdielnych štátoch, a preto vzájomná komunikácia prebieha zložitejšie a zdĺhavejšie ako je bežné. Nebolo preto reálne možné, aby odpovedal vždy v lehote, v akej si právny zástupca navrhovateľky želal. Pripomenul tiež, že pôvodný návrh dohody bol preňho neprijateľný, z toho dôvodu ho v roku 2010 odmietol, o čom písomne informoval aj právneho zástupcu navrhovateľky. V závere poukázal aj na to, že podľa návrhu na vyporiadanie BSM zo dňa 16. 11. 2010 malo byť o náhrade trov konania rozhodnuté tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania a v dohode o vyporiadaní BSM sa účastníci konania vzájomne dohodli, že náklady spojené s vypracovaním dohody znáša každý sám, z čoho nepriamo vyplýva skutočnosť, že si vzájomne nebudú uplatňovať trovy konania, na čom sa dohodli aj právni zástupcovia.

Odvolací súd vec prejednal podľa § 212 ods. 1, § 214 ods. 2 O.s.p. bez nariadenia pojednávania a po preskúmaní veci dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľky je dôvodné.

V prejednávanej veci bolo dôvodom späťvzatia návrhu na začatie konania uzatvorenie mimosúdnej dohody medzi účastníkmi konania, pričom súd prvého stupňa dospel k záveru, že o náhrade trov konania v danej veci nie je možné rozhodnúť podľa § 146 ods. 2 veta druhá O.s.p., nakoľko nie je splnená kumulatívna podmienka dôvodne podaného návrhu. Podľa prvostupňového súdu sa podaniu žaloby dalo predísť dohodou účastníkov, ktorá bola nakoniec uzatvorená až v priebehu súdneho konania. Navrhovateľka v odvolaní namietala, že predloženými listinnými dôkazmi preukázala nemožnosť mimosúdneho riešenia sporu, nakoľko odporca odmietal vyporiadanie zaniknutého bezpodielového spoluvlastníctva manželov a akákoľvek snaha navrhovateľky o uzatvorenie dohody bola márna.

Podľa § 146 ods. 2 veta druhá O.s.p. ak sa však pre správanie odporcu vzal späť návrh podaný dôvodne, je povinný uhradiť trovy konania odporca.

Doslovným výkladom citovaného ustanovenia súd prvého stupňa dospel k správne záveru, že pre rozhodnutie o náhrade trov konania podľa § 146 ods. 2 veta druhá O.s.p. musia byť kumulatívne splnené dve podmienky, a to: späťvzatie návrhu na začatie konania pre správanie odporcu a návrh podaný dôvodne. Skutočnosť, či išlo o návrh podaný dôvodne, je potrebné posudzovať z procesného hľadiska, t. j. z hľadiska výsledku chovania odporcu k požiadavkám navrhovateľa.

V predmetnej veci bolo nesporným dôvodom späťvzatia návrhu na začatie konania uzatvorenie dohody o zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva účastníkov konania. Len samotná skutočnosť, že v priebehu konania dôjde medzi jeho účastníkmi k urovneniu sporu ešte neznamená, že navrhovateľ nevyvinul dostatočnú snahu o mimosúdne vyriešenie veci pred podaním návrhu na súd. Z dôkazov založených v súdnom spise vyplýva, že navrhovateľka pred iniciovaním súdneho sporu vyvíjala aktivitu za účelom uzatvorenia dohody medzi účastníkmi konania, avšak bezúspešne. Záver súdu prvého

stupňa o nedôvodne podanom návrhu preto nemá žiadnu oporu v skutkovom stave vyplývajúcom z predložených listinných dôkazov, ako ani v priebehu a dĺžke samotného súdneho konania. Nesúhlas odporcu so spôsobom vyporiadania majetkového spoločenstva medzi účastníkmi konania navrhovaným navrhovateľkou vyplýva aj z jeho vyjadrenia k návrhu na začatie konania, súdu doručeného dňa 07. 05. 2013. Z obsahu spisu je zrejmé, že navrhovateľka pred začatím konania vyvinula dostatočnú snahu pre mimosúdne vyriešenie veci a pre pasivitu odporcu, ktorá nemohla viesť k uzatvoreniu mimosúdnej dohody, bola nútená obrátiť sa so svojím návrhom na súd. Irelevantným je v tomto smere poukazovanie odporcu na skutočnosť, že návrh bol na súd podaný ani nie jeden rok od právoplatnosti rozhodnutia o rozvode.

Z procesného hľadiska, t. j. z hľadiska výsledku chovania odporcu, ktorý po uplynutí takmer troch rokov od začatia súdneho konania pristúpil na uzatvorenie dohody o vyporiadaní podielového spoluvlastníctva, tak možno vyvodiť záver o dôvodnosti podaného návrhu.

Odvolačný súd v tomto smere a vzhľadom k právnomu názoru odporcu opätovne pripomína, že dôvodnosť podaného návrhu pre účely rozhodovania o náhrade trov konania podľa § 146 ods. 2 O.s.p. hodnotí súd len z procesného hľadiska, t. j. nie z hmotnoprávneho hľadiska, ktorým sa súd zaoberá pri meritórnom preskúmaní a rozhodnutí veci, kedy sa aj o náhrade trov konania rozhoduje podľa zásady úspechu vyjadrenej v ust. § 142 O.s.p.

Vzhľadom na vyššie uvedené je potrebné prisvedčiť navrhovateľke, že súd prvého stupňa vec nesprávne právne posúdil, keď dospel k záveru, že vo veci neboli splnené podmienky pre aplikáciu ust. § 146 ods. 2 veta druhá O.s.p., nakoľko k späťvzatiu návrhu na začatie konania došlo pre správanie odporcu, ktorý až v priebehu súdneho konania pristúpil na dohodu o urovnaní sporu a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva medzi účastníkmi konania, z čoho po procesnoprávnej stránke vyplýva aj dôvodnosť navrhovateľkou podaného návrhu.

Opísané skutkové okolnosti sú nepochybne podkladom pre vznik nároku navrhovateľky na náhradu trov konania podľa § 146 ods. 2 veta druhá O.s.p. voči odporcovi. Na uvedenom nič nemenia ani tvrdenia odporcu o tom, že navrhovateľka si v návrhu na začatie konania náhradu trov konania neuplatňovala, nakoľko účastník konania je oprávnený si nárok na náhradu trov konania uplatniť kedykoľvek v priebehu súdneho konania až do jeho skončenia. Rovnako náklady spojené s vypracovaním mimosúdnej dohody odporcu nemôže zamieňať s trovami súdneho konania, a pokiaľ v dohode nebol výslovne dohodnutý záväzok, že zmluvné strany si nebudú voči sebe uplatňovať nárok na náhradu trov súdneho konania, jeho uplatneniu nič nebráni.

Záver odvolacieho súdu o splnení podmienok pre rozhodnutie o náhrade trov konania podľa § 146 ods. 2 veta druhá O.s.p. zodpovedá aj zohľadneniu špecifického charakteru sporu o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov po rozvode, resp. sporu o vyporiadanie podielového spoluvlastníctva medzi účastníkmi konania, ktorý je oprávnený iniciovať ktorýkoľvek z manželov, resp. z podielových spoluvlastníkov a súd pritom musí zohľadniť jednotlivé okolnosti konkrétneho prípadu, postoj účastníkov konania, snahu o mimosúdne vyriešenie veci a iné.

Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd musel rozhodnutie súdu prvého stupňa v napadnutej časti týkajúcej sa náhrady trov konania podľa § 221 ods. 1 písm. h) O.s.p. zrušiť a vec mu v tejto časti vrátiť na ďalšie konanie, v ktorom prvostupňový súd opätovne rozhodne o náhrade trov konania s prihliadnutím na vyššie uvedené závery odvolacieho súdu.

Podľa § 226 O.s.p. je súd prvého stupňa právnym názorom odvolacieho súdu viazaný.

V novom rozhodnutí rozhodne súd prvého stupňa aj o náhrade trov odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 O.s.p.).

Poučenie:

Toto uznesenie nemožno napadnúť odvolaním.